

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1605

Vragen van de leden **Spekman** en **Samsom** (PvdA) en **Voordewind** (ChristenUnie) aan de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel over *een uitspraak van het Europese Hof over de vrijstelling van leges voor een verblijfsvergunning voor gezinsleden voor mensen in de bijstand* (ingezonden 16 januari 2012).

Antwoord minister **Leers** (Immigratie, Integratie en Asiel) (ontvangen 20 februari 2012) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 1545.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) over de leges die Nederland heft voor vreemdelingen die een verblijfsvergunning willen aanvragen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat Nederland, ook als deze vreemdelingen in de bijstand zitten, hen geen vrijstelling van die leges verleent, omdat zij moeten aantonen dat zij op geen enkele andere manier het geld (inmiddels 1250 euro) bij elkaar kunnen krijgen?

Antwoord 2

Het is voor vreemdelingen mogelijk om vrijgesteld te worden van legesbetaling. Hiervoor moet de vreemdeling aannemelijk maken dat noch hij noch de hoofdpersoon op korte termijn kan beschikken over financiële middelen waarmee de verschuldigde leges kunnen worden voldaan en dat evenmin een beroep gedaan kan worden op in aanmerking komende derden, zoals familieleden.

Vraag 3

Deelt u de mening dat de verhouding tussen de maandelijkse bijstand (toen 990 euro) en de geheven leges (830 euro) in veel individuele gevallen onredelijk uitpakt?

¹ EHRM 10 januari 2012, Case of G.R.v the Netherlands (Application no. 22251/07) en NRC Handelsblad, 11 januari 2012.

Antwoord 3

Voor vreemdelingen die kunnen aantonen dat zij – ondanks inspanningen om deze te verkrijgen – niet over voldoende middelen beschikken om de leges te betalen, is er de mogelijkheid van vrijstelling van legesbetaling. Hiermee wordt mijns inziens op een redelijke wijze rekening gehouden met de belangen van vreemdelingen die over weinig inkomen beschikken. Overigens komt een vreemdeling die beschikt over een bijstandsuitkering als hoofdregel niet in aanmerking voor gezinshereniging. Hierop bestaat een uitzondering indien op grond van artikel 8 EVRM een bijstandsgerechtigde recht heeft op gezinshereniging.

Vraag 4

Klopt het dat het EHRM concludeert dat Nederland op deze manier te hoge barrières voor een verblijfsvergunning opwerpt, een extreem formalistische houding aanneemt en het gevolg daarvan is dat een inbreuk op het recht op gezinsleven wordt gemaakt?

Antwoord 4

Het EHRM concludeert dat Nederland een inbreuk maakt op het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel voor een nationale instantie (art. 13 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens).

Vraag 5 en 6

Bent u bereid de consequentie van deze uitspraak te aanvaarden en voortaan vreemdelingen in de bijstand in beginsel vrij te stellen van leges? Zo nee, waarom niet?

Bent u bereid de hoogte van deze leges opnieuw tegen het licht te houden, verdere verhogingen niet door te voeren en de leges in lijn te brengen met Europese regels en jurisprudentie? Bent u bereid daarvoor niet te wachten op het gereedmaken van INDIGO, zoals u in het algemeen overleg van 10 november 2011 zei?

Antwoord 5 en 6

U zult op korte termijn worden geïnformeerd over de wijze waarop ik gevolg zal geven aan de uitspraak van het EHRM. Uitgangspunt blijft dat het kabinet, conform het Regeerakkoord, streeft naar kostendekkendheid van de leges.

Vraag 7

Bent u bereid bij de noodzakelijke aanpassing van de leges tevens de in de Kamer aangenomen motie Spekman/Anker² te betrekken, die onder meer vraagt om elk legestartief expliciet te toetsen aan de redelijkheid ervan voor de betreffende groep vreemdelingen?

Antwoord 7

Bij elke wijziging van de legeshoogte weeg ik de verschillende belangen tegen elkaar af, waaronder die van de betreffende groep vreemdelingen. Zo geldt in het kader van gezinsmigratie een goedkoper tarief voor meereizende gezinsleden om de kosten voor het gezin als geheel niet onevenredig hoog te laten oplopen.

Vraag 8

Bent u van mening dat sprake is van een effectief rechtsmiddel gezien deze uitspraak die ertoe leidt dat asielzoekers die een toelage op grond van de regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 krijgen en voor een vergunning medisch waar zij mogelijk recht op hebben € 950 moeten betalen? Zo nee, bent u bereid in een vrijstellingsmogelijkheid voor deze groep te voorzien?

Antwoord 8

Voor asielzoekers geldt in theorie dat zij een verblijfsvergunning voor medische behandeling kunnen aanvragen, waarvoor een legesbedrag van € 950 geldt. In de praktijk wordt echter bij een noodzakelijke medische behandeling in de meeste gevallen artikel 64 van de Vreemdelingenwet 2000 toegepast. Dit houdt in dat uitzetting achterwege blijft zolang het gelet op de

² Kamerstuk 2009/2010, 32 052, nr. 25.

gezondheidstoestand van de vreemdeling of die van een van zijn gezinsleden niet verantwoord is om te reizen. Betaling van leges is in deze situatie dan ook niet aan de orde.

In de gevallen dat een asielzoeker wel een vergunning voor medische behandeling aanvraagt en hij kan zelf niet de leges betalen, zijn er twee mogelijkheden. De eerste mogelijkheid is dat een derde de leges voor de asielzoeker betaalt. De tweede mogelijkheid is dat het onmogelijk is om leges te betalen. In dat geval wordt de aanvraag niet in behandeling genomen, maar blijft het vangnet van artikel 64 Vreemdelingenwet 2000 wel intact.